

Kulturdepartementet

Dato:
09.06.2026

AgoraEU: nytt EU-program for medier (2028-2035) – mulig norsk deltakelse

1. Innledning

Norsk Journalistlag (NJ) er både en fagforening og en mediepolitisk organisasjon for redaksjonelle medarbeidere i redaktørstyrte medier, medarbeidere som produserer for redaktørstyrte medier, frilansere og de som utdanner seg til å jobbe i media. Vi ivaretar medlemmenes interesser, og verner om den redaksjonelle uavhengigheten og yringsfriheten. Vi har i overkant av 8 650 medlemmer over hele landet.

Vi takker for muligheten til å gi innspill til EUs nye program AgoraEU og de nye sporene for nyhetsmedier og audiovisuelle medier i MEDIA+.

NJ mener det er positivt at EU gjennom AgoraEU tydeligere kobler mediepolitikk, demokratisk beredskap og kampen mot desinformasjon. Samtidig er det avgjørende at programmet utformes på en måte som faktisk styrker norsk journalistikk.

Det konkurranseperspektivet Europakommisjonen er opptatt av, gjør seg i høy grad også gjeldende i Norge. Store deler av det norske annonsemarkedet går allerede til globale teknologiselskaper, som samtidig tar en stadig større del av publikumsoppmerksomheten og distribusjonsmakten.

2. Hva vil norsk deltakelse – eller manglende deltakelse – i AgoraEU bety?

For norske redaktørstyrte medier og audiovisuelle aktører kan deltakelse i programmet styrke både samarbeidsevne, kompetanseutvikling og tilgang til europeiske fagmiljøer. NJ mener det er positivt at programmet samtidig legger vekt på å beskytte journalister og overvåke trusler mot mediefrihet og mediemangfold. Uten norsk deltakelse risikerer norske redaksjonelle miljøer og audiovisuelle produksjoner å falle utenfor sentrale europeiske samarbeids- og støtteordninger.

3. Særskilte problemstillinger Norge bør være oppmerksom på

Nasjonale mediepolitiske virkemidler må ikke svekkes

Norsk deltakelse må ikke gå på bekostning av de viktigste nasjonale mediepolitiske virkemidlene.

For NJ er det avgjørende at norsk deltakelse i AgoraEU ikke begrenser handlingsrommet til å opprettholde og videreutvikle nasjonale mediepolitiske virkemidler, som blant annet plattformnøytralt momsfratrag, styrket produksjonstilskudd og økt støtte til lokaljournalistikk.

Ordningen må være tilgjengelig også for mindre aktører

Byråkratiet må holdes på et nivå som gjør ordningen tilgjengelig også for små og mellomstore redaksjoner og audiovisuelle miljøer.

Dersom søknads- og rapporteringskravene blir for omfattende, vil ordningen i praksis først og fremst komme store aktører med egne EU-apparater til gode. Det vil svekke både mangfoldet og formålet med ordningen.

Redaksjonell uavhengighet må sikres

NJ vil understreke betydningen av redaksjonell uavhengighet.

Eventuelle støtteordninger må utformes slik at de ikke åpner for politisk styring av journalistisk innhold eller redaksjonelle prioriteringer. Dette er særlig viktig i en tid der flere europeiske land opplever økt press mot frie medier og journalistisk uavhengighet.

4. Konklusjon

Norsk Journalistlags foreløpige vurdering er at Norge bør stille seg positive til deltakelse i både nyhetsmediesporet og det audiovisuelle sporet i AgoraEU/MEDIA+.

En eventuell deltakelse må imidlertid:

- ikke gå på bekostning av viktigere nasjonale mediepolitiske prioriteringer
- innrettes slik at også norske aktører har reelle muligheter for uttelling
- styrke redaktørstyrt journalistikk, audiovisuelle produksjoner og demokratisk motstandskraft
- bygge opp under ytringsfrihet, redaksjonell uavhengighet og mediemangfold

NJ har gjerne videre dialog med departementet etter hvert som programmet behandles videre i EU-systemet.

Vennlig hilsen
NORSK JOURNALISTLAG

Dag Idar Tryggestad
leder

Ina Lindahl Nyrud
advokat